

Við nýggjum Peugeot til talvkapping í Italia

Hóast F. P. Goldney hevði hernaðarliga útbúgving og hevði arbeitt sum heryvirmaður, royndist hann væl sum handelsmaður. Hann hevði fleiri solumboð og gjørdist harafturat ein kendur bilasolumaður í Havn við merkjunum Peugeot, Hillman og Commer bussum og vørubílum

Magnus Gunnarsson

Francis Packenham Goldney varð føddur í enska býnum Dover tann 29. januar 1897. Hann kom higar við bretska hervaldinum sum obert loytnantur, og bleiv næstovasti í herdeildini í Føroyum. Hann var av offiserfamilju, og eins og bróður hansara var hann eisini heryvirmaður. Útbúgving fekk hann á einum av kendastu hermanskúlum í Bretlandi. F.P. Goldney hevði verið nógv í Indiu áðrenn hann kom henda vegin, har hann bleiv skaddur og misti lutvíst førleikan. Hann hevði stóran áhuga fyri indiskari mentan og átrúnaði.

Goldney steypið

Goldney hevði lætt við at koma í samband við fólk, og kendi fólk víða hvar um heimin. Hann treivst væl millum føroyingar og í Havnar Telvingarfelag má

hann metast sum ein rættuligur kapasitetur. Hann bleiv limur í felagnum stutt eftir at hann kom til Føroya.

Tann 5. Juni í 1943 gav Goldney felagnum eitt ferðasteypið, ið varð nevnt "Goldney steypið". Kappingar vóru um steypið til desember 1947, og varð tað Johan Pauli Hendriksen ið vann tað til ognar.

Í 25 ára minnisritinum hjá Havnar Telvingarfelag sest, at Goldney væntaði at fara aftur til Onglands eftir kriggið. Ársveitslan hjá talvfalagnum tann 11. mars 1944 var samstundis ein fráfaringarveisla fyri Goldney, har Johan Pauli Hendriksen takkar honum fyri áhugan, hann hevur víst felagnum, og at Goldneysteypið hevur stimbrað áhugan í felagnum.

Í roðu síni sigur Goldney, at felagið hevur havt stóran týðning fyri hann. Hann takkar eisini Valde-

mar Andreassen og hansara hjartagóðu systur, ið hava verið honum ein hollur stuðul. Systurin var Óleiva, sum hann seinni giftist við. Tann 2. April 1945 er Goldney enn ikki farin, tí formaðurin, Tórarinn Evensen, takkar honum fyri tíðina og sigur, at teir gjøgnum hann hava lært at víðismeta bretar frá teirra bestu síðum.

Wood borðið og nýtt felagshús

Goldney fekk bretska meistaratarfelag, Baruch Harold Wood, hendavegin eftir kriggið. Undir vitjan síni í Havn í 1946 gav B. H. Wood ein heiðurspris til føroysk telvingarfelag at kappast um eftir nærri ásettum reglum. Hetta var tað tiltikna "Wood-borðið", sum tað síðani hevur verið nevnt.

Eftir kriggið kannaði nevndin í Havnar Telvingarfelag møguleikan fyri at útvega felagnum egin hús.

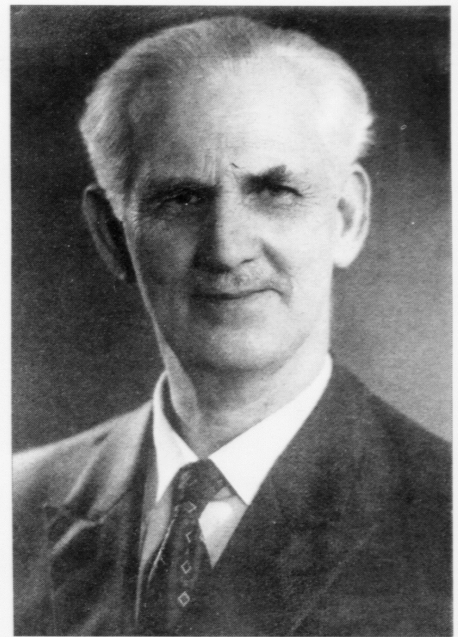
Goldney sýndi hesum royndum stóran ans, og í juni 1945 vendi hann sær til nevndina viðvíkjandi einum húsum Yviri við Strond, sum bretar høvdu bygt. Hann útvegaði felagnum húsini fyri 3000,- kr. Vóru húsini lýst til sølu, høvdu tey farið fyri mangt slíkt.

Í 1946 vóru Francis Goldney og Knud Lambaa kosnir til heiðurslimir í Havnar Telvingarfelag. Áðrenn tað, í 1941, var Arthur Brend vorðin heiðurslimur. Tað sum Goldney fekt við, gekk hann uppi við lív og sál. Í enskum fótboldi helt hann við Dover, Portsmouth og Grimsby.

Skuldi til Føroyar, men endaði í Portugal

Einaferð Francis Goldney var í Onglandi, keypti hann ein ferðaseðil til Føroyar. Tá Flogfarið kom vegin fram, vísti tað seg, at hann var komin til býin Faro í Algarve í Portugal. Flogfelagið hevði gjørt eitt mistak, og tók sær alla ábyrgdina av hendingini. Teir høvdu tikið feil av Faroe og Faro (úttalast faru), og hann fekk frítt upphald á finum gistingarhúsið og ferðaseðilin goldnan til Føroyar.

F. P. Goldney hevði gott innlit í føroyska søgu. Í bókini "Føroyar undir frium handli í 100 ár", sum Føroya Landsstyri saman við føroyskum handelsfeløgum gav út í samband við, at 100 ár vóru liðin síðan

Francis P. Goldney (1897-1987) kom higar við bretska hervaldinum sum oberst loytnantur í byrjanini av seinna heimsbardaga. Hann treivst so væl millum føroyingar at hann varð verandi her

Myndaiegari: Valdemar Poulsen

einahandilin varð avtíkin í 1856, skrivur hann tvær greinar á enskum. Onnur er ein samandrúttur um føroyska handelsmonopolið, har hann greiðir frá søgulu gongdini frá 1200-talinum fram til 1856. Hin er um tíðina frá tí at einahandilin bleiv tikin av í 1856 fram til 1956.

Bilasølan "Óleiva og Francis Goldney"

Francis Goldney giftist við Óleiva Andreassen úr Gamla Danmark í Havn. Hús teirra vóru við Hoyvíksvegin, nærhendis Kongaminnið, og vóru nevnd "Villa Dover" eftir heimbyi hansara. Eftir kriggið innflutti hann hesian beinleiðis úr Indiu, ið bleiv brúkt til fiskapakning her hjá okkum. Eisini keypti Goldney í samstarv við Knud Lambaa, trolaran "Boyne" brúktan úr Onglandi.

Hóast F. P. Goldney hevði hernaðarliga útbúgving og hevði arbeitt sum heryvirmaður, royndist hann væl sum handelsmaður. Hann hevði fleiri solumboð, umframt at hann bleiv ein kendur bilasolumaður

Bilasølan hjá Óleiva og Francis Goldney seldi nógvar bílar, og tey skriva í einum brævi frá 10. november í 1965, at tey fyri 7 árum síðan, í 1958, fingi umboð fyri Peugeot frá Nordisk Karrosserifabrik A/S í Svendborg og umleið tvey ár seinni fingi tey umboð fyri Rootes Group frá British Motor A/S í Keypmannahavn. Rootes Group var ein konsern í Onglandi sum gjørdi bílarnar: Humber, Sunbeam, Singer og Commer. Frá 1958 til 1965 høvdu tey selt yvir 80 bílar, harav teir 70 vóru Peugeot hýrúvagnar, nakrir Hillman persónbílar og Commer bussar og vørubílar.

Nýggjan Peugeot við til talvkappingar

Tá Goldney saman við øðrum fór av landinum til talvkappingar, fekk hann sær ofta ein nýggjan Peugeot bíl frá danska Peugeot umboðnum, og koyrði niður til Sveits ella Italiu. Av tí at bilurin var nýggjur, koyrði hann ongantíð ov skjótt, og fór ikki upp um 90 km/t, so hýrúvognseigarin í Føroyum skuldi fáa ein væl tilkoyrdan bíl. Hesir bílar høvdu grensunummarplátur, ið vóru skiftar út við føroyskar tá eigarin fekk bílin.

Peugeot var ein nógvseldur hýrúvognur í Føroyum. Sera vælegnaðir vóru stationcar útgávurnar, við 3 rekkjum av setrum, sum øll vendu framfyrir og vóru tí heilt nógvs brúktir til rutubílar millum byggdir.

Tey fyrstu árin høvdu tey sjálvi eykalutagoymsluna um hendi, men tað vísti seg at blíva ein ov stór arbeiðsbyrða fyri tey. Í 1965 yvirtokur Auto Service hjá Óla Arge eykalutagoymsluna. Teir høvdu eisini avtalu um at gera eftirlit og tenastuveitingar fyri kundarnar hjá Goldney.

Tá Goldney gavst við at selja bílar, yvirtók Auto Service søluna av Peugeot bilunum í Føroyum.

Francis Goldney andaðist 26. september 1987, 90 ára gamal, og konan, Óleiva andaðist 20. november 1993, 84 ára gomul.

Keldur:

Axel Mortensen
Signar Dalfoss
Rubek Rubeksen
Valdemar Poulsen
Mogens H. Damkier
Havnar Telvingarfelag 25 ára minnisrit
S. Merksteins: Føroysk telving í 20. öld

Her er Martin Poulsen við í Italiu til eina talvkapping. Aftanfyrir síggja vit Peugeot 403 bílin, ið teir høvdu við. F.P. Goldney var giftur við mostur til Martin, sum andaðist í 1970, 39 ára gamal

Myndaiegari: Valdemar Poulsen